

Sygnatura akt: XI GC 1366/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: Angelika Sykut

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2019 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółka akcyjna we W.**

przeciwko (...) **spółka akcyjna w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.881 (siedem tysięcy osiemset osiemdziesiąt jeden) złotych i 96 (dziewięćdziesiąt sześć) groszy z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty;
2. Oddala powództwo w pozostałej części;
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.191 (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt jeden) złotych i 54 (pięćdziesiąt cztery) grosze tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. Nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 21 (dwadzieścia jeden) złotych i 78 (siedemdziesiąt osiem) groszy tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania;
5. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 31 (trzydzieści jeden) złotych i 34 (trzydzieści cztery) grosze tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania.

Sygnatura akt: XI GC 1366/18

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym.

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka akcyjna z siedzibą we W. złożyła pozew przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.. Powódka zażądała zapłaty od pozwanego kwotę 13.125,48 złotych tytułem kosztów naprawy pojazdu i kwoty 307,50 złotych tytułem kosztów wykonania prywatnej ekspertyzy. Powódka zażądała również od pozwanego zapłaty kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że uszkodzeniu uległ pojazd marki B. o numerze rejestracyjnym (...), a sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC w pozwanej spółce. Powódka nabyła wierzycelność od poszkodowanego w części ponad kwotę zapłaconą poszkodowanemu przez ubezpieczyciela.

W sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu od powódki na jego rzecz. Pozwany zakwestionował zasadność żądania powódki co do zapłaty zarówno odszkodowania za koszty naprawy jako hipotetyczne, nie uwzględniające rzeczywistych kosztów naprawy i wartości części zamiennych jakości (...), koszty prywatnej opinii i odsetki, gdyż pozwany spełnił świadczenie i dokonał wypłaty przysługującego odszkodowania w pełnej wysokości, w wyznaczonym ku temu terminie.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 lutego 2018 roku doszło do zdarzenia, w którym uszkodzony został pojazd marki B. o numerze rejestracyjnym (...). Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC w (...) spółce akcyjnej w W.. Pojazd stanowił własność S. J.. W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel, po sporządzeniu kalkulacji, uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie za naprawę pojazdu w kwocie 2.657,81 złotych.

Niesporne,

W dniu 26 kwietnia 2018 roku poszkodowany K. J. jako cedent zawarł z K. D. umowę przelewu wierzytelności przysługującej mu od (...) spółki akcyjnej w W. w związku ze szkodą z dnia 28 lutego 2018 roku w pojeździe marki B. o numerze rejestracyjnym (...)

W 6 kwietnia 2018 roku cedent K. D. zawarł z (...) spółka akcyjna we W. umowę przelewu wierzytelności przysługującej cedentowi od (...) spółki akcyjnej w W. w związku z wyżej opisaną szkodą.

O zbyciu wierzytelności poinformowano pisemnie (...) spółkę akcyjną w W..

Dowód:

Umowa, karta 29;

- zawiadomienie, karta 30;

- umowa, karta 22- 24;

- zawiadomienie, karta 25;

(...) spółka akcyjna we W. zleciła wykonanie kalkulacji naprawy opisanego pojazdu. Wyliczenie opiewa na kwotę 15.783,29 złotych. Koszt sporządzenia tej opinii wyniósł 307,50 złotych brutto.

Dowód:

prywatna opinia- k. 31-36

faktura VAT – k. 37

(...) spółka akcyjna we W. wezwała (...) spółkę akcyjną w W. do zapłaty.

Niesporne

Pojazd przed szkodą pojazd B. stanowił własność i był użytkowany przez S. (...). Poszkodowany naprawiał lampę i zderzak w pojeździe po szkodzie. Błotnik został wymieniony na zamiennik. Wizualnie pojazd przywrócono do stanu sprzed szkody. Koszt naprawy wynosił około 2000-3000 złotych. To była jedyna kolizja poszkodowanego tym pojazdem. Pojazd po naprawie został sprzedany za kwotę 45.000 złotych.

Ubezpieczyciel proponował pomoc w naprawie pojazdu, jednak poszkodowany ustalił, że propozycja dotyczyła nieautoryzowanego warsztatu. Pierwotnie poszkodowany miał zamiar pojazd naprawiać w warsztacie autoryzowanym.

Dowód:

zeznania świadka S. J., karta 84 protokół płyta CD;

umowa, karta 82;

Hipotetyczny koszt naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych stanowił kwotę 15.783,29 złotych z podatkiem VAT.

Hipotetyczny koszt naprawy opisywanego pojazdu z użyciem dostępnych w czasie szkody alternatywnych części zamiennych o jakości (...) oraz zamienników o potwierdzonej jakości PC i PT wynosił 10.539,77 złotych z podatkiem VAT.

Wartość pojazdu według stanu przed zdarzeniem wynosiła 56 400 złotych.73.500 złotych, wartość rynkowa pojazdu po szkodzie wynosiła 66.100 złotych, spadek wartości pojazdu na skutek jego prowizorycznej naprawy wynosił około 6.800 złotych.

Naprawa pojazdu przy użyciu części Q, PC, PT przywraca pojazd do stanu sprzed szkody. Części te wykonywane są przez tych samych podwykonawców, którzy wykonują części do pierwszego montażu (sygnowane marką pojazdu).

Dowód

opinia biegłego, karta 89-111;

opinia ustna uzupełniająca, karta 128 koperta;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w części (59%)

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie z § 4 art. 822 k.c., uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Odpowiedzialność pozwanej wynika również z ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Art. 35 ustawy stanowi, iż ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Obowiązek odszkodowawczy ubezpieczyciela wobec poszkodowanego obejmuje szkody na osobie oraz szkody w mieniu (art. 34 ust. 1 powołanej ustawy).

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi również art. 361 k.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Natomiast § 2 art. 361 k.c. stanowi, iż w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż pojazd sprawcy wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu, ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Spór natomiast dotyczy wysokości należnego odszkodowania z tytułu szkody w pojeździe.

W spornym zakresie Sąd oparł się na dokumentach złożonych przez strony, zeznaniach świadkach oraz pomocniczo na opinii biegłego sądowego. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego na okoliczność Powódka jest wyposażona w legitymację czynną zgodnie z art. 509 k.c., który stanowi, iż wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Z kolei norma zawarta w art. 510 § 1 k.c. stanowi, iż umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

Powódka przedłożyła ważną umowę cesji. Legitymacja ta wynika z przedłożonej przez nią umowy cesji oraz z art. 509 k.c. Zgodnie z normą zawartą w art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Z kolei norma zawarta w art. 510 § 1 k.c. stanowi, iż umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Należy również zwrócić uwagę na art. 510 § 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania. Strona pozwana wskazywała, iż w umowie cesji nie została określona odpłatność świadczenia po stronie cesjonariusza, zatem umowy są nieważne. Sąd nie podziela stanowiska strony pozwanej. Wskazać należy, iż przedłożona do pozwu umowa cesji wierzytelności miała charakter odpłatny. Wskazano w niej cenę wprost. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 06 kwietnia 2016r., IV CSK 403/15, Lex nr 2044487, „Kodeks cywilny nie wprowadził wymogu wskazywania w umowie przeniesienia wierzytelności zobowiązania, w wykonaniu którego dochodzi do przelewu, co oznacza mimo materialnej kauzalności formalnie oderwany charakter samoistnej umowy przelewu. Cedent i cesjonariusz w ramach łączącego ich stosunku prawnego zobowiązani są uzgodnić kauzę w sposób wyraźny bądź dorozumiany, ale nie muszą jej ujawniać na zewnątrz, zwłaszcza dłużnikowi. Przypomnieć należy, że przelew ma charakter nabycia pochodnego i nie wymaga zgody dłużnika. (...) Brak lub wadliwość causae cessionis powoduje, że cesjonariusz nie nabywa wierzytelności. Podniesienie zarzutu braku przyczyny prawnej przelewu oznacza powinność jej ujawnienia przez cesjonariusza i obarczenie dłużnika ciężarem dowodu jej nie istnienia lub braku skuteczności. (...) Zobowiązanie to może wynikać nie tylko z umowy zobowiązującej, ale i innych zdarzeń prawnych.” Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela to stanowisko, stwierdzając jednocześnie, iż umowa przelewu ujawnia kauzę tej czynności, również cenę sprzedaży wierzytelności.

Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności, ale kwestionował wysokość odszkodowania, które zostało wyliczone przez powódkę na podstawie kalkulacji naprawy. Odpowiedzialność ubezpieczyciela pokrywa się z odpowiedzialnością sprawcy szkody. Zgodnie z art. 436 § 2 k.c., w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody ich posiadacze mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód na zasadach ogólnych. Oznacza to, że odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia oparta jest na zasadzie winy (art. 415 k.c.). Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Ubezpieczeniem tym jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 cyt. ustawy). Z kolei zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany

do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Rolą odszkodowania jest wyrównanie uszczerbku majątkowego poszkodowanego – również przy cesji wierzytelności. Stąd zawsze dla ustalenia odszkodowania konieczne jest określenie faktycznego uszczerbku w majątku poszkodowanego. Jeżeli naprawa nie miała miejsca właściwe jest zastosowanie przeciętnych stawek i kosztów naprawy, co określane jest z reguły przez rzeczoznawcę majątkowego. Jeżeli jednak naprawa miała miejsce uszczerbkiem majątkowym są faktycznie poniesione koszty – one mogą być i wyższe i niższe od przeciętnych.

Chodzi zawsze o zapewnienie poszkodowanemu rekompensaty uszczerbku majątkowego doznanego w związku z uszkodzeniem pojazdu, która przysługuje mu wszak niezależnie od tego, w jaki sposób spożytkuje on uzyskane odszkodowanie. Naprawienie szkody może, w razie takiego wyboru poszkodowanego, polegać na zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej i nie powinno być uzależnione od sposobu jej wykorzystania przez poszkodowanego. Szkodą podlegającą naprawieniu jest bowiem uszczerbek w majątku poszkodowanego, co prawda konkretyzujący się zwykle w konieczności poniesienia kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, jednak nie będący od niej uzależnionym (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1988r., sygn. akt I CR 151/88, LEX Nr 8894, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2011r., sygn. akt III CZP 68/01, OSNC z 2002r., Nr 6, poz. 74; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2003r., sygn. akt IV CKN 387/01, LEX Nr 141410). W takim przypadku, wysokość szkody należy obliczać na podstawie ustaleń co do zakresu uszkodzeń i technicznie uzasadnionych kosztów naprawy, przy przyjęciu przewidzianych kosztów materiału i robocizny według cen z daty ich ustalenia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002r., sygn. akt V CKN 908/00, LEX Nr 54365; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003r., sygn. akt III CZP 32/03, OSNC z 2004r., Nr 4, poz. 51). Przez koszty uzasadnione należy rozumieć takie, które odpowiadają realiom rynkowym, a przy tym zapewniają dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu zgodnie z wymogami technologicznymi i w sposób zapewniający jego późniejszą eksploatację.

Wysokość odszkodowania powinna być pochodną szkody ustalonej stosownie do art. 361 k.c. I tak Sąd przyjął za biegłym, iż uzasadniony koszt naprawy uszkodzonego pojazdu marki B. wyniósł 10.539,77 zł, koszt ten należało pomniejszyć o kwotę dotychczas wypłaconego odszkodowania tj. 2.657,81 zł, co daje kwotę 7.881,96 złotych.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Przy wyborze sposobu naprawy oraz rodzaju użytych części, sąd za biegłym przyjął sposób z użyciem części Q, PC, PT. Biegły wyjaśnił bowiem, że wytwórca tych części, jest wytwórcą części pierwszego montażu (sygnowanych znakiem producenta, pojazdu). Stąd mają potwierdzoną jakość i przywracają pojazd do stanu sprzed szkody uwzględniając przy tym zasadę minimalizacji kosztów.

Co do oferowania naprawy pojazdu przez ubezpieczyciela, okoliczność tę potwierdził świadek, a kwota przyjęta przez sąd nie przekracza kwoty wskazanej przez ubezpieczyciela w sprzeczności.

Żądanie pozwu uznano natomiast za nieuzasadnione co do kwoty 307,50 zł tytułem sporządzonej kalkulacji naprawy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 18 maja (...). (III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117), odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Każdorazowo należy więc ocenić, czy w danej sprawie poniesienie tego wydatku było obiektywnie konieczne. Obowiązek wykazania takiej konieczności spoczywa na żądającym zwrotu takich kosztów (art. 6 k.c.), a więc w tym przypadku na powódce.

Sam fakt poniesienia kosztów nie przesądza automatycznie o tym, że zakład ubezpieczeń powinien je zwrócić. W niniejszej sprawie powódka nie naprowadziła żadnych twierdzeń i dowodów mogących prowadzić do ustalenia, że wydatek na prywatną ekspertyzę był wydatkiem koniecznym i uzasadnionym. Tymczasem powódka jest podmiotem, który w ramach prowadzonej działalności trudni się dochodzeniem roszczeń od zakładów ubezpieczeń i są to – jak wskazuje praktyka sądowa – przeważnie roszczenia dotyczące zwrotu kosztów naprawy pojazdu. Taki stan faktyczny uzasadnia zdaniem Sądu ocenę, że powódka, jako profesjonalista na rynku ubezpieczeń, ma wiedzę i możliwości by samodzielnie oszacować koszt naprawy pojazdu, w tym w ramach działalności sfinansować zakup odpowiedniego

oprogramowania (A. czy E.), pozwalającego w oparciu o kosztorysy sporządzone przez ubezpieczyciela co do zakresu uszkodzeń samodzielnie oszacować prawidłowy koszt naprawy. W tych warunkach zlecenie takiej czynności podmiotowi zewnętrznemu jawi się jako wydatek nieuzasadniony. Niezależnie od powyższego powódka, jako płatnik podatku VAT, może pomniejszyć podatek należny o podatek naliczony, toteż jej szkoda, związana ze sporządzeniem kalkulacji, mogłaby się sprowadzać ewentualnie wyłącznie do kwoty wynagrodzenia netto. Dodatkowo, z urzędu jest sądowi wiadomo, że jednorazowe skorzystanie z programu do obliczania wartości naprawy kosztuje faktycznie kilkadziesiąt złotych.

Mając na uwadze powyższe Sąd w pkt I wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7.881,96 zł tytułem dopłaty do należnego powódce odszkodowania. Podstawą prawną orzeczenia o odsetkach od kwoty zasądzonej w pkt 1 stanowi art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono w pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w pkt 3 na podstawie normy zawartej art. 98 k.p.c. i w art. 100 k.p.c., zgodnie z którą w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Na koszty poniesione przez powódkę i zasądzone od pozwanego w wysokości składa się: opłata od pozwu w wysokości 672 zł, koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) w wysokości 3 617 zł oraz zaliczka w wysokości 800 zł. Koszty te wyniosły 5.089 złotych z czego 59% daje 3.002,51 złotych.

Pozwany poniósł koszty analogiczne poza opłatą od pozwu, stąd koszty przez niego poniesione wynoszą 4.417 a 41% z tej kwoty daje 1.810,97 złotych.

Stąd na rzecz powoda od pozwanego zasądzono kwotę 1.191,54 złotych (3.002,51 złotych – 1.810,97 złotych).

W myśl art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz zgodnie z przytoczonymi normami w zakresie kosztów procesu, od stron pobrano dodatkowe koszty albowiem uiszczone przez strony zaliczki wyniosły 1.600 złotych (2x800 złotych), koszt wynagrodzenia biegłego wyniósł 1.653,12 złotych, zatem brakującą kwotę 53,12 złotych rozdzielono aby pobrać od stron w części odpowiednio od pozwanego 59 % a zatem 31,34 złotych, resztę zaś (41%) od powoda.

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)
3. (...)